

od

W.P.

Administracji

DZIEŃNIK

1927 r.

№ 7

1927 r.

1927 r.

№
ZARZĄDU

M. ŁÓDZI

Redakcja i administracja
ul. Pomorska 18. Tel. 2-93.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 2—3 po południu.

Prenumerata: Miesięcz. zł. 1.—.

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy (cztery
szp. na stronie) zł. p. 0,15—Przed tekstem
zł. p. 0,45— za wiersz (dwie szpalty na
stronie) Drobne zł. p. 0,03— za wyraz.
Najmniejsze ogłoszenie zł. p. 0,30.—

Cena egzemplarza zł. 0.25.

№ 1. (277)

Łódź, środa 7 stycznia 1926 r.

Rok VII,

Przepisy o odprawach i zaopatrzeniu emerytalnem pracowników Zarządu m. Łodzi i ich rodzin.

DZIAŁ I.

Cel przepisów.

§ 1. Przepisy niniejsze mają na celu zapewnienie stałym a) urzędnikom, b) oficielom, c) robotnikom we wszystkich stałych urządach miejskich, jako też wdowom i sierotom po nich zaopatrzenia emerytalnego.

§ 2. Prawo do emerytury posiadają jedynie ci pracownicy, którzy, wstępując do służby miejskiej, nie przekroczyli 50 roku życia. Czas służby przed ukończeniem 18 roku życia nie zalicza się do emerytury.

DZIAŁ II.

Zaopatrzenie emerytalne stałych pracowników miejskich i odprawa.

Zaopatrzenie emerytalne (emerytura).

§ 3. Każdy pracownik miejski, który pozostawał w służbie miejskiej m. Łodzi bez przerwy przynajmniej 10 lat, a uznany zostanie przez Magistrat, na podstawie orzeczenia lekarskiego, trwale niezdolnym do dalszego pełnienia obowiązków służbowych, otrzymuje z funduszków miejskich dożywotnie emerytalne uposażenie.

Prawo to przysługuje pracownikowi miejskiemu a) bez względu na liczbę lat służby, jeżeli stał się do niej niezdolny wskutek nieszczęśliwego wypadku, doznanego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych; b) po 5-ciu latach służby miejskiej, o ile stał się trwale niezdolny do pełnienia obowiązków służbowych z powodu kalectwa lub choroby, nabytych bez własnej umyślnej winy, po wstąpieniu do służby miejskiej.

§ 4. Pracownikowi miejskiemu, który stał się niezdolnym do służby miejskiej wskutek nieszczęśliwego wypadku, doznanego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych, wskutek paraliżu, utraty wzroku, pomieszczenia zmysłów lub grzyźlicy, dolieży się przy wymiarze uposażenia emerytalnego 10 lat do czasu służby, podlegającego normalnemu zaliczeniu do wystąpi emerytalnej.

Pracownikowi, który wskutek nieszczęśliwego wypadku, doznanego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych, utracił zdolność do pracy zarobkowej, może na wniosek Magistrata -- Rada Miejska przyznać uposażenie emerytalne aż do pełnej wysokości uposażenia emerytalnego.

B. Odprawa.

§ 5. Stały pracownik miejski, który nie nabył prawa do emerytury, przy zwolnieniu go ze służby, po uprzednim 3 miesięcznym wypowiedzeniu, otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości jednomiesięcznych ostatnich poborów (płacy zasadniczej ze wszystkimi dodatkami) za każdy rok, zaliczony do emerytury.

Uwaga: Pracownik, zwolniony ze służby na własne żądanie lub na mocy orzeczenia dyscyplinarnego za przekroczenie służbowe, nie ma prawa do odprawy.

§ 6. Przeniesienie na emeryturę następuje na prośbę pracownika miejskiego:

- 1) bez względu na wiek, jeśli z powodu ułomności cielesnej lub apadku sił fizycznych, wzgl. umysłowych stał się trwale niezdolny do służby;
- 2) bez względu na niezdolność do służby, gdy a) ma nie mniej, niż 20 lat służby miejskiej, zaliczonej do emerytury, i ukończył 55 rok życia, b) gdy przekroczył 60 rok życia.

Pracownik miejski, ubiegający się o przeniesienie do emerytury z powodów ad 1) wymienionych, poddany będzie zarządzeniem Magistrata badaniu lekarza miejskiego w celu stwierdzenia przyczyny i stopnia niezdolności do służby.

W wypadkach wątpliwych może Magistrat zarządzić powtórne badanie kolegjalne przez lekarzy miejskich wzgl. przez Magistrat powołanych. Gdyby wynik badania wypadł niekorzystnie dla pracownika, ma on prawo w ciągu 14 dni po zawiadomienia go o wyniku pierwszego badania lekarskiego, żądać zarządzenia ponownego kolegjalnego badania przez dwóch wzgl. trzech lekarzy miejskich lub przez Magistrat powołanych.

§ 7. Magistrat może z urzędu przenieść pracownika miejskiego na emeryturę:

- 1) gdy z powodów, wymienionych w § 6 p. 1, jest trwale niezdolnym do pełnienia służby,
- 2) gdy przekroczył 60 rok życia i uzyskał prawo do pełnego uposażenia emerytalnego,
- 3) gdy z powodu choroby dłużej niż pół roku nieprzerwanie nie pełnił służby.

Jeżeli pracownik emerytowany zgłasza się do służby, Magistrat przyjmuje go po dodatkiem zaopiniowania przez Komisję lekarską.

Za przerwę w półrocznym okresie uważane będą tylko te czasokresy czynnej służby, które wynoszą co najmniej połowę czasu, spędzonego poprzednio poza służbą wskutek choroby lub na urlopie dla poratowania zdrowia.

W wypadkach, przewidzianych ad 1), 2) i 3), Magistrat zawiadomi o zamierzonym przeniesieniu pracownika miejskiego na emeryturę bez jego prośby na piśmie z podaniem powodów i uwaga, że w ciągu 14 dni wolno mu przeciw temu zawiadomieniu wnieść zażalenie, które przez Magistrat będzie rozpatrywane przed powzięciem ostatecznej decyzji.

§ 8. Uposażenie emerytów składa się:

- a) z płacy zasadniczej,
- b) dodatku za wysługę lat,
- c) za staż wyższe.

- d) za kierownictwo,
- e) dodatku drożynianego,
- f) dodatku rodzinnego.

Dwa ostatnie dodatki wypłacane będą do czasu stosowania ich względem czynnych pracowników.

§ 9. Uposażenie emerytalne wynosi po ukończeniu 10 lat służby 40%; wzrasta za każdy następujący rok służby o 3%, w żadnym jednak razie nie może ono przenosić 100% uposażenia służby czynnej, służącego za podstawę do wymiaru uposażenia emerytalnego.

Wysokość dodatku drożynianego, dodatku za wyługę lat, za studia wyższe i za kierownictwo, wliczonych do uposażenia emerytalnego, ulega automatycznym zmianom w zależności od zwiększenia lub zmniejszenia się tych dodatków, wypłacanych pracownikom czynnym, w tym samym procentowym stosunku.

Wszelkie zmiany norm uposażenia czynnych pracowników miejskich, pociągające za sobą zmianę wysokości ich uposażenia, będą automatycznie w sposób odpowiedni stosowane przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego.

§ 10. Czas służby, podlegający zaliczeniu do emerytury, liczy się od dnia rozpoczęcia służby w Magistracie m. Łodzi; do tego czasu służby Magistrat może w wypadkach, zastępujących na uwzględnienie doliczyć:

a) czas przedniego pozostawania danego pracownika w służbie państwowej lub samorządowej polskiej, względnie czas służby w państwach zaborezych, zaliczony pracownikowi przez polskie władze państwowe lub samorządowe;

b) czas czynnej służby w wojsku polskiem, o ile przypada w okresie służby miejskiej m. Łodzi.

Przy obliczaniu lat wyługi emerytalnej okres ponad 6 miesięcy liczy się za rok, poniżej 6 miesięcy nie uwzględnia się.

§ 11. Pracownik traci prawo do uposażenia emerytalnego, jeżeli:

a) został ukarany sądownie z pozbawieniem praw za przestępstwa natury kryminalnej,

Uwaga: Żona i dzieci prawomocnie skazanego korzystają z praw wdowy i sierot na czas, przez który rodzina pozostawałaby bez środków utrzymania.

b) gdy odzyska zdolności do pełnienia obowiązków służbowych, w przeciągu zaś lat 6-ciu po przeniesieniu go na emeryturę (§ 6 p. 1, § 7 p. 1 i 3) odmówi przyjęcia ofiarowanej mu ponownie posady miejskiej równego lub wyższego stopnia służbowego.

Pracownik emerytowany, otrzymujący emeryturę z innego źródła lub obejmujący inne stanowisko płatne, otrzymuje od Zarządu m. Łodzi różnicę do wysokości należnego mu uposażenia emerytalnego.

W wypadkach, omawianych w § 6 p. 1 i § 7 p. 1 i 3, należy uprzednio urzędownie stwierdzić, czy emeryt posiada wzgl. odzyskał zdolność do pełnienia obowiązków służbowych.

DZIAŁ III.

Zaopatrzenie wdów i sierot.

§ 12. Wdowy i sieroty po zmarłym pracowniku miejskim, który w chwili śmierci nabył prawa do pobierania uposażenia emerytalnego lub je pobierał, otrzymują stałe zaopatrzenie z kasy miejskiej.

§ 13. Zaopatrzenie wdowie wynosi 50% kwoty uposażenia emerytalnego, jakie otrzymał lub do jakiego miał prawo zmarły pracownik.

§ 14. Zaopatrzenie sierocę wynosi:

a) dla każdego dziecka, którego matka żyje i uprawniona była do zaopatrzenia wdowiego, $\frac{1}{4}$ część pensji wdowiej;

b) dla każdego dziecka, którego matka nie żyje lub nie ma prawa do pensji wdowiej, albo to prawo utraciła, — połowę pensji wdowiej.

O ile matka pracuje w służbie państwowej, samorządowej lub na innej płatnej posadzie i wobec tego nie pobiera pensji wdowiej, to sierotom przysługują prawo do zapomogi sierociej według ustępu a).

O ile matka jest pracownikiem miejskim, dzieci nabywają prawa do zaopatrzenia sierociego:

a) gdy sieroty nie mają po ojca żadnego zaopatrzenia z funduszków publicznych,

b) gdy ojciec żyje, lecz jest niezdolny do pracy i nie może dać dzieciom utrzymania,

c) gdy zaopatrzenie po ojca jest niższe od zaopatrzenia, jakie służy sierocie po matce, i to tylko do różnicy między temi zaopatrzeniami.

§ 15. Zaopatrzenia wdowie i sierocę w sumie ogólnej nie mogą przewyższać wysokości aposażenia emerytalnego, do jakiego miałby prawo zmarły pracownik miejski.

§ 16. Po stałym pracowniku miejskim, zmarłym w czynnej służbie przed uzyskaniem prawa do emerytury, wdowa, nie posiadająca majątku nieruchomego lub przedsiębiorstwa, i nie zajmująca płatnej posady, któraby zapewniała całkowite i dostateczne utrzymanie; pozatem zupełne sieroty do 18 roku życia, względnie jeżeli odbywają studja — do czasu ukończenia tychże, a najdalej do ukończenia 25 roku życia, otrzymują jednorazowy zasiłek w wysokości:

a) wdowa bezdzietna względnie sierota — półroczne,

b) wdowa z 1 dzieckiem względnie 2 sieroty łącznie — 8 miesięczne,

c) wdowa z 2 dziećmi względnie 3 sieroty łącznie — 10-miesięczne,

d) wdowa z 3 dziećmi względnie 4 sieroty łącznie — roczne.

e) wdowa z większą ilością dzieci względnie większa ilość sierot łącznie — 15-miesięczne aposażenie w służbie czynnej.

§ 17. Zaopatrzenie wdowie otrzymuje wdowa za służbę męża, o ile sama nie zajmuje płatnej posady. Gdy zaś zajmuje płatną posadę, to na czas jej zdolności do służby otrzymuje różnicę między jej aposażeniem w służbie czynnej a należnym jej zaopatrzeniem wdowiem; w razie niezdolności do służby, urzędownie stwierdzonej, otrzymuje pełne zaopatrzenie wdowie.

Mąż za służbę żony może otrzymać zaopatrzenie tylko wtedy, o ile będzie udowodnione, że z przyczyny choroby, niedołęstwa, lub trwałej niezdolności do pracy i t. p. powodów był na wyłącznym utrzymaniu żony i nie posiada osobistego majątku.

§ 18. Wdowie po pracowniku miejskim, zmarłym w czynnej służbie lub na emerytarze, należy się, niezależnie od zaopatrzenia, pośmiertne, równające się 3-miesięcznemu pełnemu aposażeniu w służbie czynnej lub na emerytarze. W tej samej wysokości otrzymują dzieci zmarłego pracownika pośmiertne, o ile matka w chwili śmierci ojca nie żyła z nim we wspólności małżeńskiej lub wcześniej zmarła.

To samo dotyczy wdowa i dzieci po pracowniku kobiecie z uwzględnieniem postanowień §§ 14 i 17.

W braku wyżej wymienionych osób Magistrat może pokryć koszty leczenia i pogrzebu, o ile zmarły nie zostawił dostatecznego majątku ruchomego i nieruchomego.

§ 19. O ile pracownik miejski zmarł wskutek nieszczęśliwego wypadku, któremu uległ z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych, wdowa może otrzymać zaopatrzenie przy analogicznym zastosowaniu postanowień § 4.

§ 20. Wdowa nie ma prawa do zaopatrzenia:

- a) jeżeli małżeństwo zawarte było przez emeryta,
- b) jeżeli żyła w separacji lub rozłączenia od stoła i łoża na zasadzie wyroku sądowego i o ile nie pobierała w tych wypadkach od męża alimentów.

Dzieci z małżeństwa, zawartego przez emeryta, nie mają prawa do zaopatrzenia sierociego.

§ 21. Wdowa wzgl. sierota traci prawo do zaopatrzenia:

- a) w razie skazania przez sąd z pozbawieniem praw za przestępstwa natary kryminalnej,
- b) w razie ukończenia przez sierotę 18 roku życia lub wcześniejszego zawarcia związku małżeńskiego,
- c) w razie śmierci wdowy lub sieroty po upływie tego miesiąca, w którym śmierć nastąpiła,
- d) gdy wdowa wyjdzie ponownie za mąż.

Uwaga. Jeżeli sierota odbywa studja w zakładach naukowych, otrzymuje zaopatrzenie sierocie do ukończenia studjów najdłużej do ukończenia 25 roku życia. Gdy sierota jest nieuleczalnie chory, kaleka i kalectwo lub choroby są wrodzone, tak że z przyczyn tych jest niezdolny do pracy, ma prawo do pobierania zaopatrzenia do końca życia.

Przepisy ogólne,

§ 22. Odprawy i zabezpieczenia emerytalne, jak również zaopatrzenia wdowie i sierocie przyznawane będą według przepisów niniejszych na mocy każdorazowej uchwały Magistrata i na postawie dat, zawartych w aktach personalnych.

§ 23. Wszelkie wątpliwości, nastroczające się przy zastosowaniu przepisów niniejszych, rozstrzyga Magistrat.

§ 24. Emeryt (wdowa, sierota), który w sposób podstępny przez wprowadzenie w błąd Magistrata uzyskał emeryturę, pensję wdowią, zaopatrzenie sierocie i pośmiertne, lub wymiar ich wyższy od należnego, straci orzeczeniem Magistrata to prawo, a nadto podlega odpowiedzialności karnej stosownie do ustaw obowiązujących.

§ 25. Uposażenie emerytalne i zaopatrzenie wdowie i sierocie płatne są w równych ratach miesięcznych zgóry; liczy i otrzymuje się je od pierwszego dnia miesiąca następującego po zarządzeniu wstrzymania wypłaty uposażenia w służbie czynnej, względnie uposażenia emerytalnego lub zaopatrzenia wdowiego.

Zasiłki należne z art. 16 wypłaca się w ciągu miesiąca, zaś pośmiertne (§ 18) w ciągu 24 godzin po stwierdzenia zgonu.

§ 26. Uprawnienia Magistrata, przewidziane w przepisach niniejszych, o ile chodzi o pracowników Biura Rady Miejskiej, są atrybutem Prezydium Rady Miejskiej.

§ 27. Przepisy niniejsze nie stosują się do osób, które przed dniem zatwierdzenia korzystały z zaopatrzenia w myśl odmiennych przepisów.

Przepisy o organizacji Komisji Dyscyplinarnej i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko pracownikom Zarządu m. Łodzi.

Komisja Dyscyplinarna.

§ 1. Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych przeciwko pracownikom miejskim powołuje się Komisję Dyscyplinarną.

Do właściwości Komisji Dyscyplinarnej należą przestępstwa o charakterze służbowym.

§ 2. Komisja Dyscyplinarna składa się:

- a) z przewodniczącego,
- b) z 4 członków: w połowie z przedstawicieli Magistrata, w połowie z przedstawicieli związków zawodowych pracowników miejskich,
- c) z zastępcy przewodniczącego,
- d) z dwóch zastępców członków: w połowie z przedstawicieli Magistrata, w połowie z przedstawicieli związków zawodowych pracowników miejskich.

Wszystkich członków Komisji Dyscyplinarnej mianuje Magistrat.

Niezależność członków Komisji Dyscyplinarnej.

§ 3. Członkowie Komisji Dyscyplinarnej są w wykonaniu swoich czynności samodzielni, niezawisli i orzekają według swego uznania.

Komplet dyscyplinarny.

§ 4. Komisja obraduje i orzeka w komplecie, złożonym z 5 osób: z przewodniczącego i 4 członków; połowa członków kompletu sądzącego składa się z przedstawicieli Magistrata, połowa zaś — z przedstawicieli związków zawodowych pracowników miejskich. Przewodniczący lub jeden z członków musi posiadać wykształcenie prawnicze.

§ 5. Pracownik Magistrata, będący pod śledztwem sądowo-karnym lub dyscyplinarnem, nie może pełnić obowiązków członka Komisji Dyscyplinarnej. O ile postępowanie zakończy się wymierzeniem oskarżonemu kary większej niż upomnienie, traci on swoje stanowisko w Komisji Dyscyplinarnej, a na jego miejsce wyznacza się innego pracownika.

§ 6. W kompletach orzekających zapadają uchwały bezwzględną większością głosów. Przewodniczący oddaje swój głos na końcu.

§ 7. Pomoc kancelaryjną i inne potrzebne przedmioty otrzymuje Komisja Dyscyplinarna od Magistrata. Protokółanta do rozpraw dyscyplinarnych wyznacza dyrektor Zarządu Głównego z pośród podległych mu urzędników.

Wyłączenie.

§ 8. Członków Komisji Dyscyplinarnej należy wyłączyć od udziału w sprawach, jeżeli:

1. są krewnymi oskarżonego,
2. są powinowatymi,
3. są przysposobieni przez oskarżonego,
4. są pełnomocnikami jednej ze stron,
5. są opiekunami oskarżonego,
6. zarządzają interesami oskarżonego,
7. są spadkobiercami jednej z osób, biorących udział w sprawie.

Ponadto oskarżony ma prawo w ciągu dni 3 po doręczeniu mu uchwały przekazującej wyłączyć jednego członka kompletu dyscyplinarnego bez podania powodów.

Obrona.

§ 9. Pracownik Magistrata, pociągnięty do odpowiedzialności dyscyplinarnej, ma prawo przybrać sobie w postępowaniu dyscyplinarnym obrońcę z pośród pracowników Magistrata podług swego wyboru, albo prosić dyrektora Zarządu Głównego o wyznaczenie mu takiego obrońcy.

Pracownikowi wolno się rzecze obrony z wyjątkiem wypadków ustanowienia go obrońcą z urzędu. Nie wolno mu za obronę przyjmować wynagrodzenia. Koszta istotnie poniesione przez obrońcę w interesie obrony, zwraca Kasa Miejska.

Pracownik, spełniający zadanie obrońcy, ma prawo przejrzania aktów osobistych swego klienta podczas godzin urzędowych.

§ 10. Obrońca ma obowiązek przytoczyć w obronie wszystkie okoliczności, które w tym celu uważa za konieczne i przydatne, oraz zastosować przewidziane w ustawie środki obrony. Obrońca nie jest odpowiedzialny za przytoczone dowody obrony, o ile nie są one oparte na materiale fałszywym, albo nie zawierają oszczerstwa lub obrazy. Obrońca jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystkie poufne informacje, udzielone mu z tytułu obrony.

Postępowanie dyscyplinarne.

§ 11. Orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej zasadniczo ogłaszać nie wolno, w niektórych jednak wypadkach orzeczenia, za zezwoleniem Magistrata, mogą być ogłaszane na podstawie specjalnej w każdym poszczególnym wypadku uchwały Komisji.

Wdrożenie sprawy.

§ 12. W razie dostrzeżenia lub otrzymania wiadomości o naruszenia obowiązków służbowych przez pracowników Magistrata władza przełożona obowiązana jest stwierdzić prawdziwość faktu i przeprowadzone wstępne dochodzenie przestać prezydentowi miasta, który bądź sam wymierza karę, gdy chodzi o upomnienie, naganą lub grzywnę, bądź też, weale nie rozpoznając sprawy, przekazuje ją Komisji Dyscyplinarnej.

Wstępne dochodzenie powinno zawierać, dokładne wskazanie faktów, z których wynika naruszenie obowiązków służbowych.

§ 13. Komisja Dyscyplinarna po otrzymaniu doniesienia lub dochodzenia orzeka bez udziału stron, czy sprawa nadaje się do wdrożenia postępowania dyscyplinarnego, czy też nie; o ile Komisja uzna, że postępowanie dyscyplinarne należy przeprowadzić, podejmuje uchwałę o wdrożeniu dochodzenia dyscyplinarnego, w przeciwnym razie sprawę wraz z przebiegiem zwraca Magistratowi do uzupełnienia oskarżenia, względnie prezydentowi do ostatecznej decyzji zgodnie z art. 38.

§ 14. Oskarżonemu przesyła się za pośrednictwem władzy przełożonej uchwałę o wdrożeniu śledztwa dyscyplinarnego. Uchwała taka nie podlega zaskarżeniu.

§ 15. Jeżeli naruszenie obowiązku służbowego ma cechy przestępstwa, przewidzianego w Ustawach Karnych, Komisja Dyscyplinarna zwraca sprawę wraz z przebiegiem prezydentowi dla skierowania na drogę sądową. Aż do zakończenia postępowania sądowo-karnego postępowanie dyscyplinarne może być zawieszona w myśl art. 37 ust. 2 „Pragmatyki służbowej dla pracowników Zarządu m. Łodzi.”

§ 16. W wypadku, przewidzianym w art. 37 ust. 3 „Pragmatyki służbowej dla pracowników Zarządu m. Łodzi”, Komisja Dyscyplinarna odstępuje sprawy dla dalszych dochodzeń prezydentowi.

Rzecznik oskarżenia.

§ 17. Równocześnie z przekazaniem sprawy Komisji Dyscyplinarnej w myśl § 12 Prezydent Magistratu wyznacza dla niej rzecznika oskarżenia. Pracownikowi Magistratu, wyznaczonemu na rzecznika w sprawie dyscyplinarnej, nie wolno zrzec się mandatu.

§ 18. Rzecznik oskarżenia jest obowiązany stać na straży obowiązków urzędnika, wymienionych w pragmatyce służbowej, oraz ponosić odpowiedzialność za naruszenia, wykroczenia i występki służbowe.

Rzecznik ma obowiązek przytoczyć w oskarżeniu wszystkie okoliczności, które w tym celu uważa za konieczne i przydatne, oraz zastosować przewidziane w ustawie środki oskarżenia.

Koszta, istotnie poniesione przez rzecznika w interesie poparcia oskarżenia, zwraca Kasa Miejska.

Rzecznikowi, o ile nie znajduje on w sprawie podstaw do oskarżenia, wolno się zrzec oskarżenia na rozprawie, podając jednocześnie motywy.

§ 19. Jeżeli Komisja Dyscyplinarna w myśl art. 13 zwraca prezydentowi sprawę bez wdrożenia śledztwa dyscyplinarnego, rzecznik w ciągu dni 8 może wnieść na ręce prezydenta sprzeciwy z wykazaniem nowych okoliczności i innego oświetlenia sprawy. Uchwała, powzięta przez Komisję Dyscyplinarną po uwzględnieniu sprzeciwu rzecznika, jest ostateczną.

Śledztwo.

§ 20. Do prowadzenia śledztwa Komisja Dyscyplinarna ma stałego sekretarza; niezależnie od tego, Komisja może delegować do tej czynności jednego ze swych członków, bądź też zwrócić się do dyrektora Zarządu Głównego o wyznaczenie odpowiedniego urzędnika.

Urzędnik, prowadzący śledztwo, ani nie zasiada w komplecie orzekającym, ani nie może prowadzić innych czynności w postępowaniu dyscyplinarnym. Podlega on zresztą postanowieniom § 8.

§ 21. Prowadzący śledztwo przesłuchuje świadków, a w razie potrzeby rzeczoznawców, bada wszystkie okoliczności, potrzebne do wyjaśnienia sprawy, jako też zbiera dowody rzeczowe.

Rzeczoznawcy i świadkowie z pośród obywateli miasta otrzymują z Kasy Miejskiej wynagrodzenie, którego wysokość oznacza Magistrat w drodze rozporządzenia.

Rzeczoznawcy i świadkowie z pośród pracowników miejskich są obowiązani stawiać się na wezwanie sekretarza Komisji Dyscyplinarnej pod groźbą pociągnięcia ich do odpowiedzialności służbowej.

§ 22. Rzecznik, oskarżony lub jego obrońca, tak podczas śledztwa, jak i po zakończeniu, mają prawo wypowiedzenia się co do wszystkich punktów oskarżenia, jak również co do sposobu przeprowadzenia i wyniku śledztwa.

Rzecznikowi, oskarżonemu i jego obrońcy przysługuje prawo powoływania nowych świadków oraz prawo przeglądania aktów w obecności jednego z członków lub sekretarza Komisji Dyscyplinarnej.

§ 23. Przewodniczący Komisji może postawić wniosek o uzupełnienie śledztwa, jak również wnieść nowe punkty oskarżenia. Te same prawa przysługują i rzecznikowi.

Oskarżonemu lub jego obrońcy, jak również i rzecznikowi, przysługuje prawo stawiania wniosków o przeprowadzenie pewnych określonych dochodzeń. O ile prowadzący śledztwo nie przychylił się do wniosku o uzupełnienie śledztwa, przedstawia sprawę do decyzji Komisji Dyscyplinarnej, której uchwała w tym wypadku jest ostateczna.

Przekazanie i umorzenie.

§ 24. Prowadzący śledztwo po jego ukończeniu przedstawia wyniki Komisji Dyscyplinarnej. Komisja bez udziału stron uchwała, czy sprawa ma być przekazaną do rozprawy dyscyplinarnej, czy też zwróconą Magistratowi do decyzji. W tym drugim wypadku Komisja podejmuje uchwałę w myśl art. 13.

W uchwale przekazującej przytacza Komisja dokładne punkty oskarżenia oraz zarządzenia, wydane dla przygotowania ustnej rozprawy.

§ 25. Oskarżony lub jego obrońca, jak również rzecznik oskarżenia, po doręczeniu im odpisów uchwały, przekazującej sprawę Komisji do rozprawy dyscyplinarnej, czy też Magistratowi do decyzji, mogą wnieść w ciągu 8 dni dalsze wnioski, które rozstrzyga Komisja Dyscyplinarna.

Odpisy uchwały, przekazującej sprawę czy to Komisji Dyscyplinarnej, czy też Magistratowi, doręcza się wraz z uzasadnieniem oskarżonemu, obrońcy, wyznaczonemu z urzędu, i rzecznikowi drogą służbową.

Rozprawa dyscyplinarna.

§ 26. Dzień rozprawy dyscyplinarnej wyznacza przewodniczący Komisji Dyscyplinarnej. Do rozprawy wzywa się oskarżonego, obrońcę z urzędu i rzecznika, doręczając im odpisy uchwały przekazującej, nadto oskarżonemu — listę członków kompletu orzekającego.

Jeśli oskarżony — mimo należycie doręczonego mu wezwania — na rozprawę się nie stawia, lub obrońcy nie przyśle i swego niestawienia nie usprawiedliwi, może być rozprawa przeprowadzona w jego nieobecności.

§ 27. Komisja Dyscyplinarna, może wzywać do rozprawy dyscyplinarnej świadków i rzeczoznawców.

Rozprawa dyscyplinarna odbywa się wyłącznie przy udziale osób, niniejszymi przepisami uprawnionych do udziału w sprawie.

§ 28. Rozprawa dyscyplinarna w każdej sprawie powinna się odbywać bez przerwy, wyjąwszy czas, niezbędny dla wypoczynku; uchwałą kompletu orzekającego można jednak rozprawę z ważnych powodów odroczyć.

§ 29. Rozprawę otwiera przewodniczący względnie jego zastępca, ogłaszając jaka sprawa ma być rozpoznawana; zapytuje oskarżonego, co do jego personaljów oraz co do tego, czy otrzymał odpis uchwały przekazującej. Po stwierdzeniu tego, odczytuje na głos listę osób, wzwanych w charakterze świadków i rzeczoznawców, ustala, czy wszyscy się stawili, względnie, kto jest nieobecny, i czy jest wiadoma prawna przyczyna niestawienia; w razie niestawienia się wszystkich wzwanych poddaje pod rozstrzygnięcie kompletu orzekającego, czy sprawę należy rozpoznawać pomimo nieobecności świadków, czy też odroczyć.

Jeżeli komplet postanawia sprawę rozpoznawać, przewodniczący odczytuje uchwałę, oddającą oskarżonego pod sąd Komisji Dyscyplinarnej, poczem w nieobecności świadków przesłuchuje oskarżonego; następnie przesłuchuje świadków i rzeczoznawców oraz odczytuje protokoły dochodzeń i śledztwa, jak również inne akty i dokumenty.

Oskarżonemu przysługuje prawo wypowiedzenia się co do poszczególnych punktów oskarżenia, a nadto oskarżonemu lub jego obrońcy oraz rzecznikowi — prawo stawiania pytań świadkom i rzeczoznawcom za zezwoleniem przewodniczącego.

§ 30. Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego głos mają rzecznik oskarżenia, obrońca i oskarżony. Replikować mogą w tym samym porządku. Zawsze ostatni głos ma oskarżony.

Orzeczenie.

Orzeczenie wydaje Komisja Dyscyplinarna na podstawie faktów i okoliczności, które ujawniono na rozprawie, oraz na podstawie swego własnego przeświadczenia.

Orzeczenie albo uwalnia oskarżonego od zarzucanego mu naruszenia obowiązków służbowych albo uznaje go winnym; w tym wypadku wyznacza karę dyscyplinarną.

§ 32. Narada i głosowanie są tajne. Sentencję orzeczenia sporządza się na piśmie: podpisuje ją przewodniczący i członkowie kompleta. Sentencję tę ogłasza stronom przewodniczący zaraz po naradzie i głosowaniu.

Orzeczenie Komisji powinno zawierać:

- 1) dzień wydania orzeczenia,
- 2) skład kompleta orzekającego i protokółanta,
- 3) imię, nazwisko i charakter służby oskarżonego,
- 4) przedmiot oskarżenia,
- 5) uzasadnienie orzeczenia,
- 6) sentencję orzeczenia.

§ 33. Z przebiega rozprawy spisuje się protokół. W protokole oznacza się datę, czas i miejsce rozprawy, skład osobowy kompleta orzekającego, nazwisko protokółanta, przedmiot dochodzenia, wszystkie czynności Komisji w czasie rozprawy. Protokół po zamknięciu podpisuje przewodniczący i protokółant.

Odwołanie.

§ 34. Od orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej odwołania niema.

Umorzenie postępowania w razie śmierci oskarżonego.

§ 35. W razie śmierci oskarżonego postępowanie dyscyplinarne ulega umorzeniu, może jednak być przeprowadzone na żądanie rodziny względnie ustawowych spadkobierców zmarłego.

Uprawomocnienie się orzeczenia.

§ 36. Orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej staje się prawomocne z chwilą jego ogłoszenia.

Prawomocne orzeczenie dyscyplinarne wprowadza w życie Prezydent Magistrata, któremu Komisja Dyscyplinarna przesyła odpis orzeczenia.

Kary dyscyplinarne zapisuje się do wykazu stanu służby, a odpis orzeczenia dyscyplinarnego dołącza się do akt osobistych.

Wznowienie.

§ 37. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego następuje:

1) na żądanie pracownika miejskiego, skazanego prawomocnie na karę dyscyplinarną,

2) na żądanie rodziny względnie ustawowych spadkobierców, gdy osoby te przedstawiają nowe fakty lub dowody, nieznanne poprzednio, a które z poprzednio ustalonym i zebronym materiałem mogą spowodować uwolnienie od zarzutów lub nałożenie lżejszej kary dyscyplinarnej.

3) na żądanie rzeczownika w razie przedstawienia przezeń nowych dowodów winy.

• § 38. O ile Komisja Dyscyplinarna specjalną uchwałą dopuści do wznowienia postępowania, wówczas śledztwo zostaje uzupełnione, lub w razie potrzeby wznowione, poczem następuje rozprawa dyscyplinarna.

§ 39. Jeżeli pracownik miejski uznany zostanie ponownie za winnego, Komisja Dysecyplinarna może powziąć orzeczenie odmienne.
Przy wymiarze kary należy uwzględnić karę już poniesioną.

Zawieszenie w służbie.

§ 40. Jeżeli przeciw pracownikowi miejskiemu wdrożono postępowanie sędowo-karne lub dysecyplinarne, Komisja Dysecyplinarna może w każdej chwili zawiesić go w pełnieniu służby, o ile ze względu na rodzaj i doniosłość zarzucanego mu przestępstwa lub występku służbowego wskazane jest usunąć go od wykonania obowiązków służbowych.

§ 41. O ile względem pracownika miejskiego został zastosowany przez Sąd Koronny areszt karny (prewencyjny), jest obowiązkiem Prezydjam Magistrata natychmiast zawiesić go tymczasowo w pełnieniu służby.

Prezydjam Magistrata w porozumieniu z ławnikiem przewodniczącym Wydziału zawiesza również w pełnieniu służby pracownika miejskiego jeżeli ze względu na jakość występku służbowego dalsze pozostawienie go na służbie naraziłoby powagę Magistrata lub groziłoby dobrej służbie.

§ 42. O tymczasowym zawieszeniu w pełnieniu służby należy w ciągu 7 dni zawiadomić Komisję Dysecyplinarną, która niezwłocznie, a najpóźniej w ciągu dalszych 7 dni poweźmie uchwałę zatwierdzającą lub uchylającą zawieszenie.

§ 43. Zawieszenie pracownika miejskiego w pełnieniu służby po- ciąga za sobą ograniczenie na czas jego trwania aposażenia służbowego do połowy.

§ 44. Zawieszenie w pełnieniu służby kończy się z chwilą osta- tecznego zakończenia postępowania dysecyplinarnego, które jednak nie może trwać dłużej, niż 2 miesiące.

O ile jednak przyczyny, powodujące zawieszenie, odpadną wcześ- niej, Komisja Dysecyplinarna może uchylić zawieszenie.

§ 45. Przy skazaniu pracownika miejskiego na karę dysecyplinarną (degradacja, zwolnienie ze służby) oraz przy wydalaniu pracownika wska- tek zasądzenia go wyrokiem sądu karnego nie wypłaca mu się części aposażenia, której wypłatę wstrzymano na czas zawieszenia, i nie zalicza się czasu zawieszenia do czasu służby czynnej (wystąpił lat).

Przy umorzeniu postępowania dysecyplinarnego, przy uwolnieniu lub nałożeniu jedynie kary porządkowej czas zawieszenia w służbie liczy się do czasu służby czynnej, a oprócz tego należy pracownikowi wypłacić tę część aposażenia, którą wstrzymano na czas zawieszenia.

Doręczenia, terminy i sposoby zaskarżenia.

§ 46. Wszelkie doręczenia, które nastąpić mają według postano- wień niniejszych przepisów, są ważne i powodują bieg terminów, o ile uskatecznione są do rąk własnych oskarżonego, jego domowników lub osób, które podejmą się dostarczenia oskarżonemu wezwania, wreszcie obrońcy. Bieg terminu rozpoczyna się z dniem następującym po dorę- czeniu.

Niedziele i święta nie wstrzymują biegu terminu, o ile jednak ko- nice terminu przypada na niedzielę lub święto, kończy się termin następnego dnia powszedniego.

§ 47. W razie spóźnienia się z wniesieniem zażalenia lub skargi Komisji może na prośbę oskarżonego zezwolić na przywrócenie terminu, o ile oskarżony wykaże, że niezależnie od jego woli nie mógł dotrzymać terminu.

Postanowienia końcowe.

§ 48. Przepisy niniejsze stosują się analogicznie w postępowaniu dyscyplinarnym przeciw pracownikom Zarządu m. Łodzi, będącym w stanie spoczynku.

§ 49. Ściganie wykroczeń służbowych ulega przedawnieniu po upływie roku od ich popełnienia, zaś ściganie występków służbowych — po upływie 5 lat.

§ 50. Uprawnienia Magistratu względnie jego Prezydjam, przewidziane w niniejszych przepisach, o ile chodzi o pracowników Biura Rady Miejskiej, są atrybutem Prezydjam Rady w składzie pełnym wzgl. ścisłym, natomiast uprawnieniom Prezydenta Miasta odpowiadają analogicznie uprawnienia Prezesa Rady Miejskiej.

Dział sprawozdawczy.

Protokół

88 (II sesji) posiedzenia Rady Miejskiej m. Łodzi.

Łódź, dnia 18 grudnia 1924 roku.

Komplet radnych 75, obecnych radnych 65.
Komplet członków Magistratu 11, obecnych członków Magistratu 10.

Posiedzenie otworzył o godz. 20 min. 15 Wiceprezes Rady Miejskiej, dr. J. Rosenblatt, w obecności quorum Rady (75 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy T. Pałkowskiego i R. Wojakowskiego, oraz Dyrektora Biura Rady Miejskiej, p. P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Krótkie zapytania:

a) 1. r. Romanowskiego, jakie kroki poczynił Magistrat w celu zlikwidowania bezrobocia na tramwajach i jakie zajął stanowisko względem żądań pracowników tramwajowych na posiedzeniu Rady Zarządzającej.

2. odpowiedź w. prez. Wojewódzkiego, w imieniu Magistratu, że miał już zaszczyt oświadczyć na poprzednim posiedzeniu, że stanowisko członków Rady Nadzorczej z ramienia Magistratu mogło być tylko łagodzące ten zażalenie, który odbija się na szerokich warstwach ludności naszego miasta. Następnie na posiedzeniu Rady Nadzorczej przedstawiciele Magistratu wystąpili z wnioskiem kompromisowym złagodzenia tej sprawy. Jednakże wszelkie próby w ciągu parogodzinnej dyskusji, ażeby sprawę tę kompromisowo załatwić, zostały uchylone przez większość Rady Nadzorczej z pośród akcjonariuszów. Jak wiadomo, w Radzie Nadzorczej Magistrat ma 3 głosy, akcjo-

narjusze zaś mają 5 głosów i choćby najstuszej zawsze stanowisko Magistratu będzie uchylone. To było pierwsze stadium chęci złagodzenia tej sprawy. Z chwilą, kiedy Magistrat widział, że jak Dykcja, tak i członkowie Rady Nadzorczej, zajęli stanowisko nieprzejednane, zwrócił się do Pana Wojewody z prośbą o interwencję. W. Prez. Wojewódzki był u Wojewody, opowiedział jakie jest stanowisko Dykcji i pracowników i prosił o interwencję. Wojewoda przyobcał, że zwróci się do Inspektora Pracy. Inspektor Pracy jednakże odmówił. Magistrat jest zdania, że delegacja, czy związek tramwajarzy winien zwrócić się do przedstawicieli Sejmu, do posłów, ponieważ sprawa jest bardzo ważna dla ludności miasta. Co było możliwe, to Magistrat ze swej strony uczynił.

b) 1. r. Napiórkowskiej, dlaczego w protokole posiedzenia z dn. 4 grudnia r. b. nie jest umieszczone oświadczenie r. Napiórkowskiej w odpowiedzi na oświadczenie r. Dworzenieckiego. Poza to sama treść wniosku r. Rapalskiego jest zmieniona. Wniosek r. Rapalskiego opiewał, żeby uchwałę powyższą rozciągnąć na nauczycielstwo wogóle, w protokole zaś jest powiedziane tylko szkoły powszechne, dzienne i wieczorowe, o średnich niema mowy.

2. odpowiedź przewodniczącego, iż Prezydjum sprawę tę rozpatrzy.

c) 1. r. Napiórkowskiej, dlaczego, pomimo solennej obietnicy Magistratu, pobory nauczycielstwa nie są do dziś dnia wypłacone.

2. odpowiedź w. prez. Groszkowskiego w imieniu Magistratu, iż była u niego delegacja nauczycielstwa i zapewnił ją, że w ciągu tygodnia zaległości będą wyrównane, a to tembardziej, że już niewiele się należy, gdyż bar-

dzo wielkie sumy w międzyczasie zostały wypłacone.

d) 1. r. Holenderskiego, dlaczego Magistrat dotychczas nie wypłacił Międzyzwiązkowej Komisji Pracowników ostatniej raty zł. 20.000.— z przyznanej przez Radę Miejską kwoty złotych 50.000.— na rzecz pracowników umysłowych.

2. odpowiedź w prez. Groszkowskiego w imieniu Magistratu, że są trudności, bo nie wpływają podatki; z pierwszych jednakowoż pieniędzy, jakie tylko wpłyną, reszta będzie wypłacona.

e) 1. r. Holenderskiego, iż pracownicy miejscy od dłuższego czasu wpłacili odpowiednie kwoty na akcje Banku Polskiego, dotychczas jednak nie otrzymali ani subskrybowanych akcji, ani pokwitowań na wpłacone pieniądze. Na niejednokrotne zapytania pracownicy nie otrzymali wyraźnej odpowiedzi. R. Holenderski zapytuje, dlaczego ta sprawa nie została dotychczas załatwiona.

2. odpowiedź w. prez. Groszkowskiego w imieniu Magistratu, że Magistrat w swoim czasie wpłacił do Banku Polskiego wszystkie pieniądze za subskrybowane akcje. Magistrat porobił również starania, ażeby ci pracownicy, którzy tego sobie życzą mogli sprzedać swoje prawa i w tym celu wydaje zgłaszającym się odpowiednie zaświadczenia. Magistrat oryginalnych akcji dotychczas nie otrzymał. Po otrzymaniu akcji oczywiście natychmiast wręczone będą subskrybentom.

f) 1. r. Klima, iż na jednym z pierwszych posiedzeń R. M. po ferjach letnich wybrana była specjalna komisja radziecka, która zbadać miała sprawę przeróbek w siedzibie radzieckiej. R. Klim zapytuje, czy komisja ta odbyła posiedzenie i kiedy złoży sprawozdanie o tem.

2. odpowiedź Prezesa Rady Miejskiej, dr. B. Fichny, iż po raz pierwszy słyszy, jakoby komisja tego rodzaju została wybrana. Wiadomem mu jest tylko, że był wniosek r. Andrzejaka i taki wniosek przeszedł, żeby Konwent Seniorów taką komisję wybrał. Ponieważ jednak Konwent Seniorów jeszcze się nie zebrał, więc i komisja dotychczas wybrana nie została.

g) 1. r. Stoniewskiego. Wobec motywacji w. prez. Wojewódzkiego, że uczyniono wszystko, co jest możliwe na korzyść pracowników tramwajowych, r. Stoniewski zapytuje, czy prawdą jest, że Magistrat wypuścił samochody na miasto na niekorzyść pracowników tramwajowych.

2. odpowiedź ławn. Bednarczyka w imieniu Magistratu, iż prawdą jest, że Magistrat wypuścił dwa samochody na miasto celem przewożenia młodzieży szkolnej i robotników. Zostały one wypuszczone na podstawie uchwały Magistratu, powziętej na posiedzeniu, w którym w. prez. Wojewódzki udziału nie brał. Magistrat wypuścił samochody, aby działwie szkolnej i robotnikom udostępnić łatwiejszą komunikację i aby tym, którzy mają swoje wchikuly, kursujące po mieście popsuć ceny, gdyż żądają oni od pasażerów cen zbyt wygórowanych. Dlatego więc Magistrat wypuścił samochody po 20 groszy, aby można było pokryć własne koszty, nie licząc na zysk.

2. Zawiadomienia członków Rady Miejskiej: A. Czernika, dr. St. Kopcińskiego, L. J. Mincberga, J. Muszyńskiego, M. Przedpełskiej, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

3. Podanie Prezydenta Miasta na zasadzie art. 53 Dekr. o Samorz. Miejskim z dnia 4 lutego 1919 r. o udzielenie mu 7-dniowego urlopu w celach wycieczkowych w pierwszej połowie stycznia 1925 roku.

4. Uchwałę Magistratu Nr 1376 z dnia 18 listopada 1924 roku, treści następującej:

„Na skutek wniosku Wydziału Zdrowotn. Publ. Nr 2467/24 VI z dn. 17 listopada 1924 r., postanowiono:

I. rozbić w budżecie brutto Zarządu m. Łodzi na rok adm. 1924 tyt. XI-a — Szpital zapasowy — wydatki — na następujące pozycje:

1. pensja lekarza (od chwili uruchomienia do końca r. b.)	zł. 763.—
2. pensja oficjalistów (2 kategorii I i 2 kategorii III)	„ 957.—
3. żywność dla chorych i personelu (50 łóżek x 100 dni x 1 zł. dziennie)	„ 5.000.—
4. środki lekarskie i t. p.	„ 780.—
razem	zł. 7.500.—

II. Przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

5. Memorjał, wystosowany do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Warszawie w przedmiocie podatku od biletów jazdy tramwajami miejskimi i kolejkami dojazdowymi na rzecz m. Łodzi (w zw. z odmową Min. Spraw Wewn. w porozumieniu z Min. Skarbu zatwierdzenia wł statutu, uchwalonego przez Radę Miejską w dn. 18. VI. 1924 r.),

6. Pismo Magistratu Nr O. 1011/24 I z dnia 18 grudnia 1924 r., treści następującej:

„Odpowiadając na zapytania radnych: dr. Schweiga, Słoniewskiego i Redego, zgłoszone na posiedzeniach R. M. w dn. 4 i 11. XII. r. b., komunikujemy, że:

1. Magistrat, dążąc do zmniejszenia wydatków na administrację, zrzekł się z dniem 1 stycznia 1925 roku, lokalu, zajmowanego przez Związki Zawodowe Pracowników Miejskich w domu przy ul. Piotrkowskiej № 53, na rzecz tych Związków; natomiast w stosunku do mieszkania p. Nakielskiego Magistrat utrwalił swe prawa lokatora, pobierając od p. N. należny czynsz komorniany;

2. w związku z wynajęciem od Zarządu Łódzkiego Oddziału Towarzystwa Elektrycznego Oświetlenia 1886 roku lokalu przy ul. Przejazd 37 na pomieszczenie miejskiej szkoły powozowej Magistrat wypłacił Zarządowi tej instytucji, tytułem czynszu komornianego, kwotę zł. 1.500.—. Prócz tego Magistrat zobowiązał się oddać Elektrowni wzamian za powyższe pomieszczenie dwa lokale na mieście: jeden lokal, składający się z 3 pokoi i kuchni, oraz drugi, składający się z 1 pokoju i kuchni; wynikiem z tego powodu koszty mają być pokryte do połowy przez Magistrat i Elektrownię; dotychczas lokali tych Magistrat nie dostarczył. Równocześnie Zarząd Łódzkiego Tow. Elektr. Oświetlenia 1886 roku dał przyrzeczenie, że z dniem 1 lipca 1925 roku odda do dyspozycji Magistratu lokal przy ul. Przejazd 56 na pomieszczenie szkoły, przy czem lokal przy ulicy Przejazd 37 będzie wtedy przez Magistrat opróżniony, jak również zwrócone Magistratowi dwa wyżej wymienione lokale na mieście;

3. przy wydzierżawieniu przez Magistrat od Łódz. Chrześc. Tow. Dobr. w mies. kwietniu 1921 roku nieruchomości przy ul. Cmentarnej № 10-a, w której obecnie mieści się I Miejska Bursa dla chłopców, p. Dzięgielewski, jako były zarządzający przytułkiem noclegowym, zajmował już zamieszkiwany obecnie przez siebie w tymże domu lokal. Ponieważ lokal ten jest Wydziałowi Opieki Społecznej niezbędny dla stworzenia pierwszej Miejskiej Bursie dla chłopców normalnych warunków pracy, Wydział Gospodarczy czynił starania od roku 1921 o usunięcie p. D. z mieszkania drogą eksmisji. Starania te nie odniosły dotychczas pożądanego rezultatu, wskutek czego Prezydjum Magistratu wezwało Wydział Gospodarczy do wyszukania dla p. Dzięgielewskiego— w myśl odpowiedniego artykułu ustawy o ochronie lokatorów innego pomieszczenia”.

7. Komunikat Prezydjum o zawarciu na wniosek tegoż — Komitetu Budowy Pomnika Dzieciom Łodzi o charakterze wybitnie obywatelskim.

Uchwalono:

I. Uzupełnić porządek dzienny przez wniesienie w p. III d) 3 sprawy przyznania pożyczki z funduszków miejskich dla wszystkich pracowników Zarządu Miejskiego.

II. W sprawie ufundowania płyty dla uczczenia pamięci Nieznanego Żołnierza:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Prezydjum z dnia 12 grudnia 1924 r., postanawia:

1. ufundować sumptem miasta płytę dla uczczenia pamięci Nieznanego Żołnierza,

2. płytę ułożyć na chodniku u wylotu ulicy Piotrkowskiej na teytorjum, okalającym Katedrę,

3. wnieść na cel powyższy do budżetu Zarządu Miejskiego na rok adm. 1925 kwotę zł. 3,500.—,

4. wezwać Prezydjum Rady Miejskiej oraz Magistrat do wykonania tej uchwały.

Uchwałę, wśród oklasków całej Rady, powzięto jednomyślnie.

III. W sprawie upoważnienia Magistratu do załatwiania spraw i zleceń samorządowych na Warszawę za pośrednictwem Polskiego Banku Komunalnego jakoteż zaciągania w tymże Banku kredytu do wysokości 50,000.— złotych: (II uchwalenie)

Rada Miejska, w związku z uchwałą swą Nr. A 1 z dnia 11. XII. 1924 r., postanawia:

Upoważnić Magistrat:

1. do załatwiania spraw i zleceń samorządowych na Warszawę za pośrednictwem Polskiego Banku Komunalnego;

2. do zaciągania w Polskim Banku Komunalnym chwilowego Kredytu w miarę potrzeby na rachunku bieżącym (korespondencyjnym) do granic, określanych w każdym poszczegół-

nym wypadku przez Magistrat w porozumieniu się z władzami Banku, nie przekraczającego jednak łącznie kwoty zł. 50.000.—,

8. do ustalenia szczegółowych warunków kredytu oraz terminów spłat w zastosowaniu się do uchwał władz Banku i jego statutu.

4. do podpisywania zobowiązania i wogóle przeprowadzenia wszystkich potrzebnych czynności formalnych i prawnych w związku z korzystaniem z kredytu.

5. kredyt z powyższego źródła Magistrat zużytkuje wyłącznie na cele Wydziału Handlowego.

Przytem Rada Miejska zaznacza, że m. Łódź poddaje się statutowi Polskiego Banku Komunalnego oraz innym przepisom, wydanymi przez władze Banku, zgodnie z jego statutem, jak również stwierdza, że za zwrot Bankowi pożyczonych sum i wszelkich należności odpowiada m. Łódź całym swoim majątkiem i wszystkimi dochodami w drodze § 27 statutu Banku.

Uchwała niniejsza ważna jest w ciągu jednego roku od daty zatwierdzenia przez władze nadzorcze. Po upływie roku Magistrat w razie potrzeby winien uzyskać nową uchwałę na dalszy okres.

W głosowaniu brało udział 75 członków Rady Miejskiej.

Uchwałę powzięto jednomyślnie.

IV. W sprawie udzielenia Magistratowi prowizorjam budżetowego na rok 1925:

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu Nr. 482 z dnia 12 grudnia 1924 roku, postanawia:

udzielić Magistratowi prowizorjam budżetowe na miesiące styczeń, luty i marzec 1925 roku, w wysokości (we wpływach i wydatkach) zł. 5,443,144.— dla wszystkich wydziałów administracyjnych i Wydziału Kanalizacji i Wodociągów (bez Wydziału Handlowego i Gazowni).

W głosowaniu brało udział 75 członków R. M., z których 57 głosowało za, 18 zaś przeciw.

W sprawie powyższej zgłoszone zostały następujące oświadczenia:

r. Holenderskiego:

„Wobec tego, iż dotychczasowa działalność obecnego Magistratu nie odpowiada interesom szerokich warstw ludowych naszego miasta, jak w dziedzinie finansowej, tak i w innych, jak również i w sprawie zażądania słusznym potrzebom mniejszości narodowych, i nie mając zaufania, że i w przyszłym roku charakter działalności mógłby się zmienić — oświadczam, iż będę głosował przeciwko udzieleniu Magistratowi prowizorjum na pierwszy kwartał 1925 roku.

Oświadczenie proszę wnieść do protokołu“.

r. dr. Schweiga: „W imieniu Sjon. Partji Pracy „Hitachdut“, którą reprezentuję w Radzie Miejskiej, oświadczam:

„Wobec tego, że prowizorjum budżetowe na pierwszy kwartał 1925 roku opiera się na budżecie 1924 roku, nie uwzględniającym zupełnie postulatów ludności żydowskiej miasta, z uwagi również na to, że Magistrat w roku 1924 znalazł fundusze na najrozszaitsze zbędne wydatki, przekraczając uchwalony budżet, skracając natomiast ważniejsze pozycje n. p. Wydz. Zdrow. Publ. i t.p., biorąc nadal pod uwagę, że budżet na 1924, o którym tyle mówiono, że jest bezdeficytowy, wykazuje przecieź znaczne niedobory mimo największego naciągnięcia sruby podatkowej, — oświadczam, iż głosować będę przeciw proponowanemu udzieleniu prowizorjum budżetowego.

Proszę o wniesienie mojego oświadczenia do protokołu“.

V. W sprawie ustalenia taryfy za gaz:

A. Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu Nr. 1485 z dn. 2 grudnia 1924 roku, postanawia:

1. nie brać pod uwagę przy kalkulacji ceny gazu, dostarczanego przez Gazownię Miejską w Łodzi, wydatków administracyjnych, związanych z

utrzymaniem w ewidencji gazomierzy i instalacji gazowych, pobierać natomiast od wszystkich konsumentów bez względu na to, czyją własnością jest zainstalowany gazomierz, następujące opłaty:

od gazomierza od 3 do 5 płom. włącznie — zł. 2.—,
 od gazomierza od 10 do 20 płom. włącznie — zł. 3.—,
 od gazomierza do 30 płom. włącznie — zł. 6.—,
 od gazomierza do 50 płom. włącznie — zł. 9.—,
 od gazomierza do 80 płom. włącznie — zł. 13.50.
 od gazomierza do 100 płom. włącznie — zł. 20.—,
 od gazomierza do 150 płom. włącznie — zł. 24.—,
 od gazomierza do 200 płom. włącznie — zł. 28.—,
 od gazomierza do 250 płom. włącznie — zł. 35.—,
 od gazomierza do 300 płom. włącznie — zł. 42.—,
 od gazomierza do 1000 płom. włącznie — zł. 50.—,

2. ustalić w związku z tem z dniem 1 stycznia 1925 roku cenę za gaz, dostarczany przez Gazownię Miejską w Łodzi.

1. przeznaczony do oświetlenia i gotowania na zł. 10.— za 1000 stóp 3.

2. przeznaczony dla silników na zł. 6.— za 1000 stóp 3.

3. przeznaczony dla ogrzewania w czasie od dnia 1. listopada do dn. 1. kwietnia piecykami gazowymi, typ których zatwierdzi Dyrekcja Gazowni Miejskiej na zł. 6.— za 1000 stóp 3.

4. przeznaczony do oświetlenia miasta na zł. 7.50 za 1000 stóp 3.

3. wezwać Magistrat do wykonania niniejszej uchwały.

B. Wniosek r. Praszki w sprawie opracowania projektu budowy nowej Gazowni — przekazać do regulaminowego traktowania.

VI. W sprawie ustalenia stawek miejskiego podatku od lokali na rok 1925:

Zgodnie z właściwym wnioskiem, odpowiadającym wymaganiom art. 26

Regulaminu Obrad, Rada Miejska postanawia uchylć uchwałę swoją Nr. II z dnia 4.XII. r. b.

B. Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 1489 z dnia 12 grudnia 1924 r., postanawia:

1. wprowadzony na zasadzie ustawy z dnia 17 grudnia 1921 roku o zasileniu finansów komunalnych (Dz. U. Rz. P. Nr. 2/22, poz. 6) podatek od lokali na rzecz m. Łodzi pobrać za rok 1925 od lokali mieszkalnych, przemysłowych i handlowych — w myśl rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 listopada 1924 roku (Dz. U. Rz. P. Nr. 104/24, poz. 940) do ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. Rz. P. Nr. 94/23 poz. 747) — w stosunku procentowym do zasadniczego przeliczonego na złote według kursu 1 rbl. — 2,66 złotego komornego z miesiąca czerwca 1914 roku, jak następuje:

a) 1,5% zasadniczego komornego, o ile w czerwcu roku 1914 komorne to wynosiło ponad rbl. 150.—, a nie przekraczało rbl. 300.— rocznie,

b) 3% zasadniczego komornego, o ile w czerwcu roku 1914 komorne to wynosiło ponad rbl. 300.—, a nie przekraczało rbl. 800.— rocznie,

c) 4,5% zasadniczego komornego, o ile w czerwcu 1914 roku komorne to wynosiło ponad rbl. 800.—, a nie przekraczało rbl. 1.200.— rocznie,

d) 6% zasadniczego komornego, o ile w czerwcu 1914 roku komorne to wynosiło ponad rbl. 1.200.— rocznie;

Uwaga: Od podatku od lokali wolne są lokale, za które wysokość zasadniczego komornego nie przekraczała w m. czerwcu 1924 roku rbl. 150.— rocznie.

2. zwolnić od opłacania podatku od lokali:

a) pomieszczenia związków zawodowych i stowarzyszeń kulturalno-oświatowych, pracowniczych i robotniczych,

b) pomieszczenia spółdzielni robotniczych i wytwórni przy tychże,

3) wezwać Magistrat do wykonania niniejszej uchwały.

W głosowaniu brało udział 75 członków Rady Miejskiej, z których 60 głosowało za, 15 zaś przeciw.

VIII. W sprawie podwyższenia opłat za leczenie i utrzymanie chorych w Sanatorjum w Chojnach:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 1466 z dnia 9 grudnia 1924 roku, postanawia:

1. pobierać, poczynając od dnia 1 grudnia 1924 roku, za leczenie i utrzymanie chorych w sanatorjum dla lekko-gruźliczych w Chojnach po zł. 5.— od osoby dziennie;

2. zwalniać częściowo lub całkowicie od wyżej wymienionej opłaty niezamożnych stałych mieszkańców m. Łodzi zgodnie z orzeczeniem komisji, powołanej w tym celu przy Wydziale Zdrowotności Publicznej;

3. ściągać, poczynając od dnia 1 grudnia 1924 roku, z gmin zamiejscowych na pokrycie kosztów rewindykacyjnych po gr. 5 od osoby dziennie;

4. wezwać Magistrat do wykonania niniejszej uchwały.

VIII. W sprawie podwyższenia wysokości subwencji dla Dyrekcji Teatru Miejskiego w Łodzi:

A. Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu Nr. 1387 z dnia 21 listopada 1924 r., postanawia:

1. podwyższyć z dniem 1 listopada 1924 r., wysokość subwencji, wypłacanej z funduszków miejskich Dyrekcji Teatru Miejskiego, o 18,15% t. j. ze zł. 3,000. — do zł. 3,545. — miesięcznie,

2. podwyższyć w związku z tem w budżecie (netto) Zarządu m. Łodzi na rok adm. 1924 poz. 12 tyt. VI dz. I wydatków o zł. 1.090.—,

3. wezwać Magistrat do wykonania niniejszej uchwały.

B. Wezwać Magistrat do uregulowania zaległych rozrachunków z Dyrekcją Teatru Miejskiego (p. Wroczyńskim) najdalej w ciągu miesiąca.

C. Następujący wniosek:

Rada Miejska uważa za wskazane nadanie przez Dyrekcję Teatru Miejskiego repertuarowi teatralnemu charakteru narodowego przez wystawianie większej niż dotychczas ilości utworów polskich mistrzów słowa i oryginalnych dzieł autorów współczesnych.

IX. W sprawie podwyższenia subwencji dla Dyrekcji Teatru Popularnego w Łodzi:

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu Nr. 1460 z dnia 5 grudnia 1924 roku, postanawia:

1. podwyższyć z dniem 1 listopada 1924 r., wysokość subwencji, wypłacanej z funduszków miejskich Dyrekcji Teatru Popularnego w Łodzi, do zł. 1.000.— miesięcznie,

2. podwyższyć w związku z tem w budżecie (netto) Zarządu m. Łodzi na rok adm. 1924 pozycję 13 tytułu VI działu I wydatków o złotych 1.500.

3. wezwać Magistrat do wykonania niniejszej uchwały.

X. W sprawie podwyższenia kredytu na nadbudowę prawego skrzydła i trzeciego piętra budynku miejskiego przy Placu Wolności Nr. 14:

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu Nr. 1353 z dnia 11 listopada 1924 roku, postanawia:

1. podwyższyć w budżecie (netto) Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1924 poz. 2 tyt. I dz. V wydatków (Nadbudowa prawego skrzydła i III piętra nad budynkiem miejskim przy Placu Wolności Nr. 14) o zł. 150.000.— czyli do zł. 258.824.—, z tem aby reszta sumy, żądanej przez Magistrat (zł. 74,204), obciążała budżet roku 1925. Wydatek powyższy winien być uskuteczniiony z funduszków na zakup gruntów.

2. wezwać Magistrat do wykonania niniejszej uchwały.

XI. W sprawie obrachunku Zarządu m. Łodzi za rok budżetowy 1921:

Rada Miejska po wysłuchaniu protokołu Komisji Rewizyjnej, stwier-

dzającego sprawdzenie obrachunku rocznego za rok sprawozdawczy 1921, postanawia:

1. przyjąć protokół do wiadomości uznając podane obliczenia za usprawiedliwione, zgodne z księgami i dowodami,

2. udzielić absolutorjum Głównej Kasie Miejskiej.

XII. W sprawie niewłączenia do majątku nowej spółki „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne, Spółka Akcyjna” obiektów, będących własnością Towarzystwa Elektrycznego Oświetlenia 1886 roku:

Po wysłuchaniu, zgodnie z właściwą uchwałą Rady Miejskiej z dnia 20. XI. 24 r., referatu Komisji Regulaminowo - Prawnej, opierającego się na orzeczeniu Komisji Rzeczników oraz przeprowadzeniu wyczerpującej dyskusji, w której zabierali głos członkowie Rady Miejskiej: Stypulkowski, Kempner, Wojewódzki, Nowacki, Schweig i Rapalski.

zgodnie z wnioskiem Magistratu Nr. 1850 z dn. 11. XI. 24 r.

1. nie włączać do majątku nowej Spółki „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne, Sp. Akc.” obiektów, będących własnością Towarzystwa Elektrycznego Oświetlenia 1886 roku, a nie objętych dotychczasową koncesją na eksploatację Elektrowni Łódzkiej, uznając to za sprzeczne z interesami miasta.

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały,

W głosowaniu imiennem brało udział 63 członków Rady Miejskiej, z których 45 głosowało za, 18 zaś przeciw,

XIII. W sprawie przepisów o odprawach i zaopatrzeniu emerytalnym pracowników Zarządu m. Łodzi i ich rodzin.

1. Zgodnie z wł. wnioskiem, odpowiadającym wymaganiom p. a § 26 Regulaminu Obrad, uchylić uchwałę Rady Miejskiej Nr. I z dnia 21, II, 1922 roku.

W głosowaniu brało udział 75 członków Rady Miejskiej, z których 48 głosowało za, 18 — przeciwko, przy reszcie wstrzymujących się od głosowania,

2. Rozesłanie projektu przepisów uznać za pierwsze czytanie.

3. Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu Nr. 456 z dn. 2. IV. 1924 r., zatwierdza w drugim i trzecim czytaniu

„Przepisy o odprawach i zaopatrzeniu emerytalnym pracowników Zarządu m. Łodzi i ich rodzin *)

XIV. W sprawie przepisów o organizacji Komisji Dyscyplinarnej i postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko pracownikom Zarządu m. Łodzi:

1. rozesłanie projektu Przepisów uznać za pierwsze czytanie;

2. Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu Nr. 458 z dnia 4. kwietnia 1924 r., zatwierdza w drugim i trzecim czytaniu

„Przepisy o organizacji Komisji Dyscyplinarnej i postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko pracownikom Zarządu m. Łodzi (**)

W sprawie powyższej r. Rapalski w imieniu frakcji P. P. S. zgłasza oświadczenie treści następującej:

„Oświadczamy, że obrady i głosowanie nad projektem Przepisów o organizacji Komisji Dyscyplinarnej i postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko pracownikom Zarządu m. Łodzi odbyły się w sposób urągający zasadom parlamentarnego postępowania.

Odczytywanie paragrafów było takie, że nikt z obecnych nie rozumiał ani słowa z tego, co odczytano.

Rozpoznanie sprawy odbyło się o godz. 3^{1/2} w nocy po 7 godzinach obrad bez przerwy. Protestujemy przeciwko takiemu sposobowi prowadzenia obrad.

*) Tekst „Przepisów” podajemy na wstępie niniejszego numeru.

**) Tekst „Przepisów” na drugim miejscu niniejszego numeru.

Oświadczenie niniejsze prosimy wciągnąć do protokołu.

XV. W sprawie przyznania pożyczki z funduszków miejskich dla wszystkich pracowników Zarządu Miejskiego:

A. Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 1451 z dnia 16. XII. 1924 r., unieważnia uchwałę swoją Nr. III z dnia 4. grudnia r. b. w sprawie przyznania wszystkim pracownikom Zarządu Miejskiego jednorazowego zasiłku w wysokości jednomiesięcznych poborów.

B. Rada Miejska postanawia;

1. przyznać wszystkim pracownikom Zarządu Miejskiego pożyczkę z funduszków miejskich w wysokości jednomiesięcznych poborów, zwrotną w 6 ratach miesięcznych, poczynając od dnia 1. lipca 1925 r.

2. stwierdzić, że

a) pożyczka zostanie wypłacona tylko tym pracownikom, którzy w dniu 18. XII. 1924 roku są na stanowiskach, pracują zaś w Zarządzie Miejskim conajmniej od dnia 1. lipca 1924 roku;

b) za podstawę do obliczania wysokości pożyczki bierze się pobory pracowników miejskich za miesiąc gruzdzeń 1924 r.

3. ustalenie terminów wypłaty pozostawia się Magistratowi.

4. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

W głosowaniu brało udział 65 członków Rady Miejskiej.

Uchwałę powzięto jednomyślnie.

Z powodu spóźnionej pory przewodniczący o godz. 4 min. 25 zamyka posiedzenie.

Przewodniczący (—) Dr. J. Rosenblatt

Radni-sekretarze

(—) T. Pałkowski

(—) R. Wojakowski

Prowadzący protokół (—) P. Rundo

Sprawozdanie z działalności Wydziału Oświaty i Kultury za czas od 1. VII. 24. do 1. X. 24. r.

(Dokończenie).

A. Miejskie Wieczorne Szkoły Powszechne.

Do Miejskich Wieczornych szkół Powszechnych uczęszcza młodzież od lat 14 (roczniki przymusowe: 1908, 1909 i 10) oraz ludzie dorośli. Program tych szkół jest identyczny z programem publicznych szkół powszechnych. Szkół takich jest czynnych 6 i uczęszczają do nich dorośli i młodzież dobrowolnie. Nauka odbywa się codziennie po 3 godziny.

W miesiącu wrześniu zgłosiło się do tych szkół:

Miesiąc *	Klas	Słuchaczy	W tem			Wyznanie			W I E K					Poziom (klasa)				Z a w ó d							
			Mężczyzn	Kobiet	Katol.	Ewang.	Mojz.	Inne	1910	1909	1908	1907	18-21	21-30	30	IV	V	VI	VII	Robot.	Rzem.	Prakt.bur.	Blur.	Służby	Bez zajęc.
Wrzesień		26918	470	448	830	19	67	2	23	288	298	134	90	12	3	173	274	298	173	243	31	36	24	23	561

B. Miejskie Wieczorne Szkoły Uzupełniające.

Do Miejskich Wieczornych Szkół Uzupełniających uczęszcza przymusowo młodzież rocznika 1908, 09 i 10,

k która nie ukończyła pełnych 7-miu klas szkoły powszechnej. W szkołach tych młodzież wymienionych roczników może uzupełnić w zakresie klas 7 miu te wiadomości, których nie zdobyła w szkole powszech-

nej. Lekcje w szkołach uzupełniających odbywają się 3 razy w tygodniu po 2 godziny dziennie. Prócz tego raz w tygodniu, jako 3 godzina wykładowa, jest wykładana we wszystkich szkołach nauka religii.

W miesiącu wrześniu uruchomiono 60 szkół uzupełniających, w tem: 27 szkół dla młodzieży męskiej, 30 szkół dla młodzieży żeńskiej i 3 szkoły mieszane dla młodzieży płci obojga.

Uczęszczających w tym czasie było:

Miesiąc	Ilość klas	Słuchaczy	W tem		Wyznanie				W I E K						P O Z I O M							Z a w ó d							
			Mężczyzn	Kobiet	Katol.	Ewang.	Mojzesz.	Inne	1910	1909	1908	1907	18 21	21-30	Wyżej	I	II	III	IV	V	VI	VII	Rob.	Rzem.	Prak. biur.	Biural.	Służby	Bez zaj.	handl.
Wrzes.	332	12359	5997	6362	7089	1029	4210	31	2143	4505	4770	771	150	10	10	416	1178	2135	2946	3036	1971	677	2775	1545	1214	493	286	635	29

C. Miejskie Kursy Doksztalcające dla dorosłych.

Na Kursy Doksztalcające dla dorosłych uczęszcza młodzież płci obojga, nie objęta przymusem do lat 17 skończonych i dorośli. Na kursach tych jako przedmioty zasadnicze wy-

kładane są język polski i arytmetyka w zakresie 7-iu klas szkoły powszechnej i pogadanki. Nauka odbywa się 3 razy w tygodniu po 2 godziny dziennie. W miesiącu wrześniu uruchomiono w różnych punktach miasta 3 szkoły, do których się zgłosiło:

Miesiąc	Klas	Słuchaczy	Płeć		Wyznanie				Wiek			P O Z I O M							Z a w ó d						
			Mężczyzn	Kobiet	Katol.	Ewang.	Mojz.	Inne	1907	18-21	27-30	Wyżej	I	II	III	IV	V	VI	VII	Rob.	Rzem.	Prak. biur.	Biural.	Służby	Bez zaj.
Wrzesień	16	572	385	187	474	43	51	464	388	97	23	—	30	70	129	145	149	49	258	142	22	26	5	119	

Miejska Zawodowa Szkoła Doksztalcająca.

Ze względu na zbyt dużą ilość terminatorów różnych zawodów, zgłaszających się do zapisów naskutek ogłoszonego obowiązkowego nauczania roczników 1908-1909 i częściowo 1910, w roku szkolnym 1924|25 otworzono dwa nowe ogniska tej szkoły mianowicie: przy ul. Konstantynowskiej 27, gdzie umieszczono 8 klas i Piotrkowskiej 251 — o 6 klasach.

Obecnie Miejska Zawodowa Szkoła Doksztalcająca liczy 10 ognisk o 72 klasach, zatrudnia 102 nauczycieli łącznie z kierownikami.

W m-cu wrześniu r. b. dokonywano zapisów terminatorów zgłaszających się do poszczególnych ognisk, egzaminowano ich, rozklasyfikowano,

zaś regularną naukę rozpoczęto w większości ognisk jeszcze we wrześniu r. b. w pozostałych od października b. r.

Do wszystkich ognisk uczęszczało w m-cu wrześniu r. b. ogółem 2406 słuchaczy, 2215 mężczyzn i 191 kobiet, przeciętna frekwencja w klasie wynosi 80 osób.

W porównaniu do ubiegłego okresu sprawozdawczego, frekwencja wzrosła o 690 uczniów.

Muzeum Miejskie

W okresie sprawozdawczym odwiedziło Muzeum ogółem 558 osób, w tem 385 młodzieży i 171 osób dorosłych.

Zaznaczyć należy, iż od 14 sierpnia r. b. Muzeum jest nieczynne z

powodu remontu, dokonywanego przez właściciela w budynku, w którym mieści się ta instytucja.

W tym czasie muzeum było otwarte ogółem 38 dni; średnia dzienna frekwencja wynosi 14 osób.

W stosunku do ubiegłego kwartału ilość osób, zwiedzających muzeum zmniejszyła się o 3670, co tłumaczy się okresem wakacyjnym, kiedy młodzież szkolna, stanowiąca przeszło 69 proc. publiczności przychodzącej, przeważnie opuszcza miasto.

Otrzymano szereg nowych ekspozycji jak:

1. Mapę Polski, wydaną w dwóch-setną rocznicę odsieczy Wiednia.
2. Karty do gry z podobiznami wódzów niemieckich.
3. Dwa złote polskie;
4. 3 bony niemieckie wojennej wartości:
  - a) 1 biljon, b) 200 milionów, c) 5 milionów.

Miejski Kinematograf Oświatowy.

W okresie sprawozdawczym zwiedziło ogółem 104,566 osób, w tem 30,617 (29 proc.) osób dorosłych i 73,939 (71 proc.) młodzieży.

W poszczególnych m-cach okresu sprawozdawcz. frekwencja wynosiła:

Razem Dorosł. Młod.

1. w lipcu 1924 r.	44,191	7,540	36,651
2. „ sierpnia 1924 r.	17,509	3,735	13,774
3. „ września 1924 r.	42,856	19,342	23,514
	<u>104,556</u>	<u>30,617</u>	<u>73,939</u>

Wyświetlono 11 programów o 320 seansach; na których przeciętna frekwencja wykazuje 325 osób.

Treść wyświetlonych filmów pod względem klasyfikacji rozpada się na:

- 7 — naukowych,
- 3 — humorystyczne,
- 7 — inscenizacji powieści,
- 6 — rozrywkowych.

Z ważniejszych obrazów wyświetlano:

1. „Z ptakami do Afryki“ — film naukowy w 5 częściach.
2. „Robinson Kruzoe“ (III serje) — po 5 części każda wg. arcydzieła D. Defoe.
3. „Tajemnica Puszczy“ — w 5 części.

4. „Carewicz“ dramat wg. powieści G. Zapolskiej.
5. „Wielki myśliwy“ — w 5 cz.
6. „Ginące światy“ — dramat żyty w 6 częściach,
7. „Helena i Upadek Troi“ — dr. w 6 częściach, wg. Iljada, Homera.

Pomimo stosunkowo niskiej opłaty wejściowej:

	dla dorosłych	dla młodzieży
I m. zł.	0,30 gr.	zł. 0,30 gr.
II „ „	0,50 „	„ 0,20 „
III „ „	0,60 „	„ 0,10 „

zwyczajka w tym czasie wynosi zł. 4.578.29 gr., którą to sumę przeznaczono na konserwację lokalu i rozbudowę obecnej poczekalni.

Teatr Miejski.

W dniu 9 września r. b., nastąpiło uroczyste otwarcie sezonu teatralnego 1924/25, który rozpoczęto komedią Al. Fredry p. t. „Śluby pańskie“.

W okresie sprawozdawczym wystawiono następujące premje:

1) w Teatrze Letnim w parku Staszycza:

1. „Peg moje serce“ kom. w 3 akt.
2. „Dwaj mężowie pani Marty“ — kom. w 3 akt.

2) w Teatrze Miejskim:

1. „Śluby pańskie“ kom. w 3 akt.
2. „Kłopoty Genjusza“ — kom. w 4 akt.

3. „Romantyczna noc“ — zdarzenie w 3 akt.

4. „Gałganek“ — kom. w 3 akt.

Ogółem odbyło się 58 widowisk: 6 premier, 45 zwyczajnych, 2 żrzeszeniowe, 2 robotnicze i 3 uczniów.

Frekwencja w poszczególnych miesiącach wynosiła:

1. w lipcu 24 r. — 6012 osób (sezon 1923|24 r.)
2. we wrześniu 24 r. — 8116 osób (sezon 1924|25 r.)

Razem 14.128 osób

W m-cu sierpniu b. r. teatr był nieczynny z powodu feryj.

W okresie III-go kwartału r. b. Magistrat wydał na prowadzenie Teatru Miejskiego ogółem zł. 14.146.88 gr.

Teatr Popularny.

Otwarcie sezonu w Teatrze Popularnym odbyło się w dniu 4 września r. b. na krótkim wystawiono komedję Al. Fredry — „Damy i Huzary“.

W m-cu lipcu i sierpniu r. b. teatr był nieczynny z powodu feryj.

W okresie sprawozdawczym wystawiono 8 sztuki:

1. „Damy i Huzary“ — kom. w 3 akt.
2. „Chata za wsią“ — sztuka ludowa w 5 akt.
3. „Wicek i Wacek“ — kom. w 4 akt.

które powtarzano ogółem 30 razy. Przedstawienia te pod względem klasyfikacji dzielą się na:

- 28 — zwykłych,
- 3 — dla robotników
- i 4 — uczniowskie.

Frekwencja publiczności wynosiła ogółem 9.945 osób; z tej ilości przypada na:

- premijery — 1008
- przedst. zwykle — 6061
- przedst. robotnicze — 1072
- przedst. uczniowskie — 1808.

Magistrat wypłaca Dyrekcji Teatru tytułem subsydjum miesięcznie zł. 268.11 gr.

Miejska Galerja' Sztuki.

W drugim kwartale sprawozdawczym urządzono wystawę „Grupy IV“, Zdobnictwa Polskiego i Wystawę bieżącą.

Wystawy te zwiedziło ogółem 1587 osób, w tem 998 osób dorosłych i 594 młodzieży (w tej liczbie 152 wejścia bezpłatne).

Staraniem Dyrektora Miejskiej Galerji Sztuki, uruchomiono dn. 24.IX 24 r. za specjalnem zezwoleniem Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów dostępną dla publiczności stację odbiorczą radiotelefoniczną w lokalu tejże Galerji.

Koncerty radiotelefoniczne odbywają się w godzinach wieczornych od 8 do 12-ej.

Oplata wejściowa wynosi: dla dorosłych zł. 2.—, dla młodzieży zł.1.

Od dn. 27. IX. do 1.X. r. b. wysłuchało koncertów radio 358 osób.

Obwieszczenia i Okólniki.

Okólnik Nr. 60

Niniejszem zawiadamia się, że Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 listopada 1924 roku o dniach świątecznych (Dz. U. Rz. P. № 101 z dnia 25 listopada 1924 roku) ilość dni, wolnych od pracy stosownie do obowiązujących przepisów, została ograniczona do niedziel i następujących dni świątecznych: Nowy Rok (1 stycznia, Trzech Króli (6 stycznia), Trzeciogo Maja, Wniebowstąpienie Pańskie, Boże Ciało, Świętych Apostołów Piotra i Pawła (29 czerwca), Wniebowstąpienie Najświętszej Marij Panny (15 sierpnia), Wszystkich Świętych (1 listopada), Niepokalane Poczęcie Najświętszej Marij Panny (8 grudnia), Boże Narodzenie (25 grudnia).

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1925 roku, po tym więc terminie tylko wyżej wymienione dni świąteczne oraz niedziele wolne są w Magistracie m. Łodzi od pracy.

Łódź, dnia 20 grudnia 1924 r.

Prezydent (—) M. Cynarski.

Dyrektor

Zarządu Głównego

(—) J. Zalewski.

Kronika miejska.

— **Podziękowanie.** Prezes Komitetu Kasy im. Mianowskiego prof. K. Lutostański, w związku z przyznaniem Kasie przez Magistrat m. Łodzi subwencji na r. 1925 w wysokości 5000 zł., nadesłał na ręce p. prezydenta Cynarskiego następujące podziękowanie:

„W imieniu Komitetu Kasy składamy wielce Szanownemu Panu jako Prezydentowi miasta i wnioskodawcy, wyrazy gorącego podziękowania za okazane nauce polskiej poparcie. Tem cenniejsza jest dla nas pomoc Łodzi, że miasto, mające do zaspokojenia wiele potrzeb lokalnych, związanych z kryzysem w przemyśle.

znajduje jednak możliwość przyjsia z pomocą nauce, oceniając jej znaczenie i rolę w ogólnym rozwoju cywilizacyjnym kraju.

— **Wolne miejsca w miejskiem gimnazjum męskiem.** Wydział Oświaty i Kultury podaje do wiadomości osób zainteresowanych, iż w miejskiem męskiem gimnazjum im. J. Piłsudskiego jest kilka wolnych miejsc w klasie 6-iej. Podania o przyjęcie przyjmuje kancelarja gimnazjum (Sienkiewicza 46) do dnia 14-go stycznia 1925 roku. Egzaminy rozpoczną się w dniu 15-go stycznia 1925 roku.

— **Święta w szpitalach miejskich.** Za przykładem roku ubiegłego, J. E. Ks. biskup Tymieniecki w dniu 28 ub. m. zakończył świąteczną wizytację szpitali miejskich. W pięknie udekorowanych zielenią i kwiatami kaplicach szpitalnych J. E. ks. biskup w asyście księży proboszczów odnośnych parafij odprawiał mszę św., poczem po wygłoszeniu serdecznych słów pocieszenia, dzielił się z chorymi opłatkiem. Honory domu w imieniu Magistratu czynili: inspektor szpitali miejskich, dr. E. Mittelstaedt oraz pp. naczelni lekarze szpitalni.

— **Wieczery wigilijne w Miejskich Domach Wychowawczych.** W dniu 24 ub. m., staraniem Wydziału Opieki Społecznej, we wszystkich Miejskich Domach Wychowawczych zostały urządzone wieczery wigilijne, połączone z choinką, dla dziatwy i personelu.

O godz. 1 popoł. do pięknie udekorowanego lokalu 11-go Miejskiego Domu Wychowawczego przy ul. Karolewskiej 51 przybyli pp. prezydent miasta M. Cynarski, ławnik Wydziału Opieki Społecznej W. Adamski, radna W. Credowa oraz nac. Wydziału Opieki Społecznej, Wisławski. Po odśpiewaniu przez dzieci kilku kolend oraz popisie, na który składały się tańce, deklamacje i t. p., udali się wszyscy do jadalni, gdzie po krótkim serdecznem przemó-

wieniu p. prezydenta Cynarskiego i przełamaniu się opłatkiem z dziatwą i personelem, zasiedli wszyscy do posiłku. Podczas posiłku grono dziatwy zasiadło pod pięknie ubraną choinką, wypowiadając pogadankę o gwiazdce.

Następnie przedstawiciele władz miejskich udali się do IV Miejskiego Domu Wychowawczego przy ulicy Wiznera 25 27, Po wysłuchaniu kolend i popisie dziatwy, przełamano się opłatkiem poczem po złożeniu życzeń przez ławnika p. Adamskiego, zasiedli wszyscy do wieczerzy. Przy jej końcu wręczono dziatwie lakoce, zaś 10-ciu starcom z Miejskiego Pogotowia dla Starców i Kalek ciepłe chustki i obuwie.

Z ul. Wiznera udali się pp. ławnik Adamski, radna Credowa oraz naczelnik Wydziału Opieki Społecznej Wisławski do 11-go Domu Wychowawczego przy ul. Kopernika 51, dokąd również przybył dyrektor Zarządu Głównego. p. J. Zalewski. Po wysłuchaniu kolend, odśpiewanych przez dziatwę przy akompaniamencie fortepianu oraz popisie dziatwy, przełamaniu się opłatkiem, złożeniu życzeń przez p. ławnika Adamskiego oraz rozdaniu lakoce, zasiadła dziatwa do wieczerzy.

Stamtąd udano się wreszcie do Bursy dla dziewcząt przy ul. Pańskiej 44 i do Bursy dla chłopców przy ul. Cmentarnej, № 10-a, gdzie przemawiał p. wiceprezydent inż. W. Wojewódzki.

Z życia miast polskich.

Bruki miejskie w Warszawie.

Inżynierja miejska przeprowadziła badania nad kosztem i trwałością poszczególnych gatunków bruków, używanych w Warszawie. Badania te wykazały, że koszt ułożenia 1 mtr. kw. bruku z kamienia polnego wynosi zł. 10,25, z granitu drobnego zł. 36, z granitu grubego zł. 45, z drzewą 30, z asfaltu zł. 40. Trwałość zaś tych bruków przedstawia się jak następuje: kostka drzewna 3 lata, kamień polny 5 lat, granit drobno-

kostkowy i asfalt 16 lat, wreszcie granit grubokostkowy — 20 lat.

Na podstawie tych badań magistrat za najodpowiedniejszy rodzaj bruku dla Warszawy uznał kostkę granitową drobną, jako najtrwalszą. Kostka drewniana okazała się bardzo nietrwałą i niepraktyczną, asfalt zaś nie tylko jest drogi, lecz wymaga również znacznych nakładów na kon-

serwację; pozatem zdaniem fachowców, nie nadaje się on dla naszego klimatu, wreszcie wymaga on innego podkucia koni i innego zaopatrzenia wozów.

Z tych względów warszawskie władze miejskie będą dążyły do tego, aby całe śródmieście zabrukować drobną kostką granitową.

Treść numeru 1-go:

Przepisy o odprawach i zaopatrzeniu emerytalnem pracowników Zarządu m. Łodzi i ich rodzin. Przepisy o organizacji Komisji Dyscyplinarnej i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko pracownikom Zarządu m. Łodzi.—

Dział sprawozdawczy:

Protokół 38 posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 18 grudnia 1924 roku.— Sprawozdanie z działalności Wydziału Oświaty i Kultury za czas od 1. VII. 24 do 1. X. 24 r. (Dokończenie).—

Obwieszczenia i okólniki:

Okólnik № 60 w sprawie ilości dni wolnych od pracy w Magistracie m. Łodzi.—

Kronika miejska. Z życia miast polskich.—

Licytacje przymusowe.

Wydział Podatkowy Magistratu m. Łodzi niniejszem podaje do wiadomości, że w dniu 7 stycznia 1925 roku o godz. 9 rano odbędą się licytacje przymusowe ruchomości niżej podanych osób za niewpłacone podatki: Moszkowicza, Alaksandrowska 15, 2 krzesła. Landau, Gdańska 5, 2 fotele i 2 krzesła. Szajna, Gdańska 5, 2 szafki. Piotrkowskiego, Ogrodowa 3, kredens. Bornsztajna, Cegielniana 59, kredens, otomana i lustro. Frenkel, Pieprzowa 4, szafa. Winer C., Młynarska 4, walizka, stółek, krzesło. Wajsbęrga, Franciszkańska 52, szafa. Rajsfeld, Zachodnia 57, lustro, otomana i biurko. Zw. Zaw. Przem. Gastr.-Hotel., Zachodnia 45, 40 butelek wina. Zelmanowicz, Zakątna 30, szafa i leżanka. Filipiak, Wróbla 28, rama do wieszania naczyń kuchennych. Zdradka W., Jesionowa 11, 2 krzesła. Lubińska R., Skwerowa 6, lustro. Bartuska J., Białej Zubardz 4, 2 konsole. Edwarda Hugo, Brajera 22, kredens. Dankiewicz, Brzezińska 68, tremo. Fajbusiewicz, Lutomska 34, kredens. Fajn, Aleksandryjska 26, urządzenie biura. Fajn, Aleksandryjska 26, maszyna do pisania. Farbera, Wschodnia 23, zegar. Frydensztab, Brzezińska 82, tremo, otomana, szafa, maszyna do szycia. Józwiaka, Tepera 9, szafa. Zylbersztajn, Szkolna 30, lustro i kanapa. Wisniewscy, Wapienna 60, kanapa. Ibsz, Waryńskiego 17, stół. Burzyńskiego, Ciemna 106, szafa. Abramczyk K., Gnieźnińska 14, lustro. Markiewicz, Gnieźnińska 24, komoda. Han, Młynarska 3, kredens i otomana. Sieranta, Nowaka 15, zegar. Sliwka M., Zachodnia 41, pudełko papierowe. Sobolewskiego, Boryszy 12, zegar. Szymtke J., Brzezińska 112, kredens. Torowski J., Lipowa 3, serweta. Wagowski 1., Południowa 90, 4 krzesła. Tietz, Brajera 11, szafa i bieliźniarka, kredens, tremo, otomana dywan, 2 fotele, 2 kołdry, kasa, maszyna do pisania. Hanower, Konstancyńska 24, stolik. Chęciński, Brzezińska 5, otomana. Krakowskiego, Aleksandrowska 28, stolik i 3 krzesła. Cymmerman, Gdańska 9, lustro.

Dnia 8 stycznia 1925 roku o godz. 9 tej rano: Adamskiego, Zamenhofa 1, zegar. Blander, Al. I-go Maja 36, obrus. Błachowski, Częstochowska 14, zegar. Demski, Przędzalniana 11, stolik i krzesło. Dobrowolski, Nawrot 50, lustro. Gue, Gołębia 4, zegar i lustro. Heine J., Przędzalniana 83/960, deski. Suwalska, Wysoka 18/946, stolik. Kumorowski, Wilcza 12/965, harmonja. Szenborn, Nawrot 23, sweter. Szrajger, Gdańska 77, szafa. Szulc, Wysoka 27, szafa. Tokarski, Lipowa 58, szafa. Turkiewicz, Częstochowska 7, szafa. Gylński, Przędzalniana 76/8, lustro. Wadzyński, Emilji 46, maszyna do szycia. Walczak, Przędzalniana 39, lustro. Witke Robert, Przędzalniana 91, zegar. Wodziński, Emilji 46, maszyna do szycia. Wołosz, Rokocińska 97, komoda. Wyrzykowskiego, N.-Cegielniana 48, 4 stoliki. Zieliński, Kijowska 2, maszyna do szycia. Zatorska, Wysoka 33, zegar. Bednarek, Rokocińska 42, zegar. Działowski, Piotrkowska 299, szafa. Kapłański, Piotrkowska 175, zegar. Zylberszpic, Piotrkowska 265, zegar, 2 fotele, kredens i pomocnik, pianino. Zylberszpic, Piotrkowska 265, szafa, biurko, fotel, kanapa, 3 fotele, stół, 3 krzesła, dywan.